

ПРАВОВИЙ АУКЦІОН

Мета: поглибити знання та закріпити навички учнів у правовій сфері; розвивати їх уміння застосовувати набуті знання і навички на практиці; стимулювати інтерес до здобуття правових знань і сприяти поширенню серед молодих людей правової культури та розвитку їхньої правової свідомості.

Обладнання:

- аукціонний молоточок;
- запитання для I туру;
- юридичні задачі для II туру;
- картки із запитаннями для III туру;
- подарунки — книги правової тематики;
- диплом кращого знавця права;
- диплом найерудованішого вболівальника;
- секундомір.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ГРИ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ Півколом розташовано три столи для команд-учасниць. Уболівальники кожної з команд розташовуються в секторі команди (можна позаду столів учасників).

Стіл для журі конкурсу (бажано запросити кого-небудь із працівників правоохоронних органів).

II. ПРЕДСТАВЛЕННЯ УЧАСНИКІВ ЗМАГАНЬ І ВБОЛІВАЛЬНИКІВ

I. ХІД ГРИ

Змагання проходять у три тури.

I тур. «Далі, далі...»

Команди по чергово заходять до приміщення (відповідно до жеребкування). Їхнє завдання: за одну хвилину дати відповідь на якомога більшу кількість запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал.

Якщо члени команди відповіді не знають, капітан каже: «Далі» (за принципом гри «Найрозумніший»).

II тур. Розв'язування юридичних задач

Команди займають свої місця. Ведучий оголошує завдання, після чого команди мають 1 хв на обговорення. Про готовність команди відповідати свідчить піднесена рука капітана. Правильна відповідь — 10 балів. Якщо відповідь неправильна, члени команд-суперниць мають іще 20 сек. на обговорення. Якщо командам не вдається знайти правильну відповідь, у гру включаються вболівальники (і вчителі, й учні). За правильну відповідь вболівальник отримує 5 балів, які він може передати будь-якій із команд.

Гра з вболівальниками

Той, хто перший дав правильну відповідь на запитання, набирає 3 бали і теж має право передати їх будь-якій команді на власний розсуд.

III тур. Правовий аукціон

Перед початком оголошуємо кількість балів, набраних командами у попередніх турах.

У ведучого на столі картки із завданнями. На кожній картці вказано стартову і максимально допустиму ціну завдання.

Розпочинаються торги. Виграє їх та команда, яка називає найвищу або максимально допустиму ціну. Якщо при цьому учасникам команди вдається дати правильну відповідь, ця «ціна» додається до набраних раніше балів, а якщо ні — віднімається. Якщо команда — «банкрут», вона вибуває з гри.

У разі, якщо жодна з команд не спроможеться дати правильну відповідь, запитання переходить до вболівальників. За правильну відповідь уболівальник отримує 5 балів, і їх він також має право передати будь-якій команді.

За підсумками III туру визначається переможець змагань.

Також журі визначає «найкращого гравця» та «найерудованішого вболівальника».

ЗАВДАННЯ ДО ГРИ

ПЕРШИЙ ТУР ЗМАГАНЬ «Далі, далі, далі...»

1. Основний документ громадянина. (*Паспорт.*)
2. Організована злочинність на Сицилії. (*Мафія.*)
3. Основний закон країни. (*Конституція.*)
4. Добровільне об'єднання громадян країни за певними політичними поглядами. (*Партія.*)
5. Особи, які не досягли 18-річного віку. (*Неповнолітні.*)

6. Рішення суду у кримінальній справі. (*Вирок.*)
7. Виборний законодавчий орган держави. (*Парламент.*)
8. Стан, коли людина є одночасно громадянином двох держав. (*Подвійне громадянство.*)
9. Захисник у суді. (*Адвокат.*)
10. Доказ того, що підозрюваний у скоєнні злочину був у цей час зовсім в іншому місці. (*Алібі.*)
11. Він може бути цивільним, адміністративним, кримінальним. (*Кодекс.*)
12. Той, хто бачив злочин. (*Свідок.*)
13. Птах, якого бояться злочинці України. (*«Беркут».*)
14. Грошове стягнення за рішенням суду. (*Штраф.*)
15. Державна служба економічного контролю на кордонах країни. (*Митна служба.*)
16. Державний озброєний орган виконавчої влади, який захищає життя, здоров'я, права і свободи громадян України. (*Міліція.*)
17. Союзна держава, територія якої складається з територій суб'єктів, що мають обмежений суверенітет. (*Федерація.*)
18. Документ, необхідний для проведення арешту або обшуку. (*Ордер.*)
19. Примусове затримання особи співробітниками правоохоронних служб. (*Арешт.*)

ДРУГИЙ ТУР ЗМАГАНЬ Розв'язування юридичних задач

1. Під час суперечки з однокласником Іванов О.В., 1985 р. н., погрожував йому фізичним насильством. Міліціонер, який проходив поруч, затримав Іванова і доставив його у відділення міліції. Чи правомірні дії міліціонера? *(Так, погроза застосування фізичного насильства є проявом хуліганства, у якому може бути обвинувачений Іванов О.В.)*

2. Громадянин Петренко В.П., 1983 р. н., звинувачується в тому, що під час руху потягів підкладав під залізничну колію різноманітні предмети. Петренко В.П. заявив, що не підозрював про злочинність своїх дій. Як це вплине на вирок суду? *(Ніяк. Незнання закону не звільняє од відповідальності за його порушення.)*

3. Громадянин Злотник В.І. звинувачується судом у скоєнні хуліганських дій щодо потерпілого Солодкого О.С. Підсудному загрожує від 3 до 8 років ув'язнення в колонії" посиленого режиму. Злотник В.І. просить суд пом'якшити вирок, мотивуючи своє прохання тим, що на час скоєння злочину він перебував у стані сильного алкогольного сп'яніння і не міг усвідомлювати свої вчинки. Чи свідчитиме цей аргумент на користь підсудного? *(Ні. Навпаки, злочин, скоєний у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння, згідно з чинним законодавством України, карається ще суворіше.)*

4. До Мельника А.І., 1982 р. н., прийшов його знайомий Овчарук В.С., 1981 р. н., і попросив Мельника деякий час потримати у себе його сумку з речами. Це, мовляв, подарунок

— сюрприз для матері Овчарука на день народження, і принести його додому він зараз не може. Мельник погодився, а через деякий час до нього з обшуком завітали працівники міліції, які у вищезгаданій сумці знайшли 6,8 кг макової соломки. Чи буде Мельник притягнутий до кримі-

5. Замість того, щоб піти до школи, учень 7-го класу Іванюк І.С., 1997 р. н., пішов на територію місцевого сільгосп підприємства і пошкодив там 2 редукторних двигуни з метою заволодіння кольоровим металом. Хто понесе відповідальність за це правопорушення? *(Батьки Іванюка, оскільки відповідальність за дитину до досягнення нею 14 років несуть її батьки.)*

6. Громадянин Степанченко О.Г., нар. 4 жовтня 1996 р., був затриманий 18 жовтня 2009 року за те, що 2 жовтня цього ж року побив вуличні ліхтарі й дві віконні шибки у будинку № 41 по вулиці Перемоги. Чи буде Степанченко притягнутий до кримінальної відповідальності? *(Ні. Людина кримінально відповідальна з 16 років, за особливо тяжкі злочини — з 14, а Степанченку на момент скоєння злочину було лише 13.)*

7. Чи можуть свідчення неповнолітніх вислуховуватися в суді? *(Так, але основою звинувачення чи виправдання вони бути не можуть)*

ГРА 3 УБОЛІВАЛЬНИКАМИ

1. Ціцерон говорив: «Щоб стати абсолютно вільним, ми повинні стати рабами...» Рабами кого або чого ми повинні стати? *(Закону.)*
2. Автор визначної правової пам'ятки початку XVIII ст., українець. *(П.Орлик, автор Бен-дерської Конституції 1710 року.)*
3. У Російській імперії вищою мірою покарання була страта через повішання. Засуджений до такої кари міг залишитися живим лише удвох випадках: якщо надходило імператорське помилування або... Коли ж іще? *(Коли під час страти рвалася мотузка.)*
4. Назвіть символи державності України. *(Конституція, герб, прапор, гімн.)*
5. Петру I так набридли хабарники, злодії, злочинці-чиновники, що він видав указ: «А воров в государстве нашем вешать велим, как только объявится, что украл он...» Скільки ж мав украсти злочинець, щоб бути засудженим до повішання? *(Стільки, щоб украдених грошей вистачило на придбання мотузки і оплату роботи ката.)*
6. Дії, спрямовані на часткове або повне винищення будь-якої національної, етнічної, расової чи релігійної групи. *(Геноцид.)*
7. У середині XVI ст. венеціанський посол у столиці Туреччини Стамбулі описав такий випадок: «З султанської оранжереї зникло три огірки. Взнавши про крадіжку, султан наказав виявити злочинця. Кітляр-ага, начальник охорони, викликав

до себе 10 працівників оранжереї й виявив злодія». Яким чином він це зробив? *(Наказав розпорювати їм почергово животи й оглядав нутрощі. Четвертий виявився винним.)*

8. Який документ прийняла ООН рішенням своєї Генеральної Асамблеї 20 листопада 1989 року? *(Конвенцію про права дитини.)*

9. Цей біблійний цар і суддя приймав настільки мудрі рішення, що вони стали «притчею во язицех». Як його звали? *(Соломон.)*

10. В якому випадку на Запорозькій Січі могли в одній ямі закопати живого і мертвого? *(Коли один козак убивав іншого і суд визнавав його винним.)*

ТРЕТІЙ ТУР ЗМАГАНЬ

Правовий аукціон

1. *Стартова ціна — 3 бали, остаточна — 19.*

Назвіть три гілки влади в Україні. *(Законодавча, виконавча, судова.)*

2. *Стартова — 7, остаточна — 18.*

У Радянському Союзі — КДБ, в США — ФБР, в Росії - ФСБ. А в Україні? *(СБУ.)*

3. *Стартова — 3, остаточна — 14.*

Чи є протизаконним вживання підлітками алкоголю, якщо їм це дозволяють батьки? *(Так. Батьки в цьому випадку можуть бути притягнені до кримінальної відповідальності.)*

4. *Стартова — 3, остаточна — 9.*

Чи є наркотичним засобом таблетка «Екстазі»? *(Так, це синтетичний наркотик, вживання якого суворо заборонено.)*

5. *Стартова — 2, остаточна — 19.* Метод, за яким діяв знаменитий детектив

Шерлок Холмс. *(Метод дедукції.)*

6. *Стартова — 6, остаточна — 9.*

Чи відповідає перед законом особа, яка знала про підготовку до злочину, але не брала в ньому участі? *(Так, громадянин повинен попередити правоохоронні органи про запланований злочин.)*

7. *Стартова — 3, остаточна — 18.* Привласнення чужого майна за допомогою

хитрощів, обману, махінацій. *(Шахрайство.)*

8. *Стартова — 2, остаточна — 20.*

За які злочини кримінальній відповідальності підлягають особи віком до 16 років? Назвіть як мінімум п'ять. *(Убивство, посягання на життя працівника правоохоронних органів, розбій, грабіж, злісне або особливо злісне хуліганство тощо.)*

9. *Стартова — 5, остаточна — 23.* Злочин проти навколишнього середовища, незаконне полювання. *(Браконьєрство.)*

10. *Стартова — 5, остаточна — 27.*

Назвіть п'ять обставин, які обтяжують злочин. *(Корисливий мотив убивства, вбивство вагітної жінки, вбивство з особливою жорстокістю, одночасне вбивство двох або більше осіб, убивство, поєднане зі зґвалтуванням.)*

11. *Стартова — 8, остаточна — 14.* Повне або часткове звільнення від покарання та його правових наслідків. *(Амністія.)*

12. *Стартова — 5, остаточна — 19.*

Коли було проголошено Декларацію про державний суверенітет України? *(16 липня 1990 року.)*

13. *Стартова — 6, остаточна — 14.* Протиправна дія. *(Правопорушення.)*

14. *Стартова — 6, остаточна — 16.*

Спосіб прийняття законів або важливих рішень загальнодержавного чи місцевого значення шляхом всенародного голосування. *(Референдум.)*

15. *Стартова — 8, остаточна — 17.*

Усім відомо, що «Пригоди Шерлока Холм-са» написав Артур Конан-Дойль. А хто описав ці пригоди за версією самого Конан-Дойля? *(Доктор Ватсон.)*

16. *Стартова — 9, остаточна — 12.*

«Спеціалізація» злодія, якого на злочинному жаргоні називають «ведмежатником». *(Грабіжник сейфів.)*

Підбиття підсумків